

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:	
na domową dostawę do domu dopłaca się 60 halercy,	
na prowincji:	
z jednorazową przesyłką:	z zwyczajową przesyłką:
rocznie 30 K — h	rocznie 36 K — h
kwartalnie 7 50	kwartalnie 9 —
miesięcznie 2 50	miesięcznie 3 —
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.	

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. 7.
Telefonu Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSŁAW SCHMITT.

Ogłoszenia.

Za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce 20 halercy
Za jeden wiersz petytowy w rubryce *Wskazówki* 40 halercy
Drobne ogłoszenia po 5 halercy za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halercy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petytowy 50 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie:	na prowincji:
poranny 8 halercy	poranny 10 halercy
popołudniowy . . . 4 halercy	popołudniowy . . . 5 halercy

Wybory do sejmiku a Rusini.

Lwów 20 kwietnia.

Dzień 14 czerwca br., w którym odbędą się uzupełniające wybory w 10 powiatach, będzie, jak się można spodziewać, wielką porażką ukraińskiej partii i powinien być dla nich nauką, że przeciwnicy strona zazwyczaj pęka. Wszyscy zdrowo myślący, a poważni ludzie przyznali, że secesja ruskich powiatów była krokiem nierozważnym, a nadchodzące wybory udowodnią, że wyborcom dość już tej karkołomnej polityki. Już dziś widać, że mandaty Rusinów są w niektórych powiatach poważnie zagrożone i można napewno liczyć, że niektórzy z secesjonistów nie wrócą więcej do sejmiku. Postawie ruscy, opuszczając sejm zobowiązali się wobec siebie wzajemnie, że wrócą do sejmiku tylko wówczas, jeżeli wszyscy zostaną ponownie wybrani, inaczej secesja będzie trwać dalej. Przyznało to *Dziło*, a b. poseł dr. Oleśnicki stwierdził publicznie na wiecu w Striju, ciekawym więc będzie zachowanie się wybranych wobec tego, że nie wszyscy wyjdą z urny wyborczej.

W powiecie rawskim ponowny wybór ks. Mazikiewicza nie ma — jak nam donoszą — najmniejszych szans, wobec poważnej kandydatury energicznego i lubianego w powiecie burmistrza rawskiego p. Górki, który już raz posłował z tego powiatu. Ks. Mazikiewicz, bardzo słaba siła, był kompromisowym kandydatem ukraińsko-moskalfilskim, a przeszedł ledwie dwoma ciętymi głosami przeciw p. Górcie. Głosowali na niego niektórzy Polacy i żydzi, a że głosów tych obecnie nie dostanie, przeto wybór jego można uważać za przepaść. Przeciw b. posłowi Staruchowi, z powiatu liskiego, stawiają ludowy swego kandydata, a że są dobrze zorganizowani, to zdaje się kandydat ich przejdzie.

Najgorzej stoją szanse p. Barwińskiego w Brodach i Bohaczewskiego w Dolinie.

Czuja do doskonale Ukraińcy, którym najgłówniej na wyborze tych dwóch posłów zależy i dlatego w ostatnim numerze *Dziła* główną kładą na to nacisk, ażeby całą forszę wyborcy w powiatach brodzkim i dolńskim postarali się o przeprowadzenie obu tych posłów secesjonistów.

Ze w podobnych razach, jeżeli chodzi o ugłaskanie przeciwnika, potrafi być *Dziło* nawet delikatniejszym, dowodem tego ustęp z artykułu o kandydaturach polskich, w którym między wierszami wyczytać można pewien rodzaj pośredniej próby do Polaków, by nie bardzo silnie zwalciali kandydatury ruskich secesjonistów. Piszcie tedy *Dziło* o przyszłych wyborach:

„Racja politycznej chwili wymaga solidarnego wyboru wszystkich posłów secesjonistów, bez względu na ich partijną przynależność i bez względu na partyjne sympatie czy antypatie poszczególnych kręgów naszego społeczeństwa. I w tym względzie świadoma narodowo część naszego społeczeństwa na tyle już jest zdyscyplinowana i na tyle wyrobiona politycznie, że wszystkie frakcyjne i osobiste różnice, podporządkowane zostały w całości wymogom ogólnej akcji narodowej. To też daje porę i pewność, że z ruskiej strony nie pojawi się nigdzie jakakolwiek akcja, która by nie szła równolegle i solidarnie z ogólnonarodową opinią w tej sprawie. Co do strony polskiej, to — o ile można rozglądać się i o ile należy się spodziewać — Polacy tym razem nie postawią swoich kontrkandydatów, czując bardzo dobrze, że ich postępowanie było przyczyną secesji i że akcja w celu powalenia ruskich kandydatów przemocą, rozgoryczyłaby bar-

dziej jeszcze najszerze kręgi ruskiego narodu i bardziej jeszcze pogłębiłaby tę przepaść jaka otworzyła się między oboma narodami.

Wyjątkiem w tym względzie są jednak powiaty Dolina i Brody, gdzie stają ci postawie secesjonistów, przeciw którym najbardziej obecnie zwrócona jest nienawiść przeciwnika. Ks. Bohaczewski z powodu swojej stanowczej i konsekwentnej opozycji i z powodu ostrych swoich wystąpień w sejmie, a p. Barwiński z powodu „zdrady” ugodowej polityki na galicyjskim terenie, zasądzeni zostali na wyeliminowanie z sejmiku. Z ks. Bohaczewskim jednak sprawa trudna, całe bowiem ruskie społeczeństwo całej Galicji i powiatu dolńskiego, jak jeden mąż podtrzymują tego nieugiętego swojego zastępcę, który jest wiernym rzecznikiem nastroju ruskiego narodu w sejmie i zresztą trudno jest znaleźć naszym przeciwnikom takiego człowieka, któryby chciał dać użyć się przeciw temu ruskiemu kandydatowi”.

O ile nasze informacje sięgają, wbrew twierdzeniom *Dziła*, to właśnie kandydatury pp. Barwińskiego i ks. Bohaczewskiego, najmniej mają szans ponownego wyboru. Pierwszy ma bardzo poważnego kontrkandydata w osobie ks. Efinowicza; przeciw drugiemu nie wysunęto wprawdzie jeszcze stanowczej kandydatury, pewną jest atoli rzeczą, że tak jednemu jak i drugiemu nie zapomni społeczeństwo polskie ich zachowania się w ostatniej sesji sejmowej i głosami swymi do zwycięstwa im nie dopomoże.

Za pustą też przechwałkę uważać można głos *Dziła*, które już dzisiaj „pewne” jest prawie wyboru przynajmniej p. Aleks. Barwińskiego, chociaż nawet moskalfilów, których do kompromisu zaproszono i oni do tego kompromisu przystąpili, specjalnie o Barwińskim nie chcą nic słyszeć. W okręgu brodzkim tedy zapowiada się gorąca walka obu sojuszników, „ukraińców” i moskalfilów, o osobę Barwińskiego. I jedni i drudzy są pewni siebie, a *Dziło* nawet tak pewne, że powiada już dziś, iż w powiecie brodzkim, moskalfilską klika nie odniesie zwycięstwa, tem bardziej, że i w tym powiecie świadomość narodowa wzięła już przewagę. Kiedy więc moskalfilowie zabiorą się tam do walki, to natkną na tak stanowczy opór, że akcja ich skończy się i tam pełną kompromitacją.

Oto, jak wyglądała ta walka „zasad”.

Z Sofji.

(Od naszego korespondenta).

Sofja 16 kwietnia.

Wrażenie, wywołane wiadomością o podpisaniu umowy turecko-bułgarskiej, było tem silniejsze, iż wieść przyszła zupełnie niespodzianie. Już wszystko stało na ostrzu noża, gdy nagle, bez obietnic, bez zapowiedzi, telegram: umowa podpisana! Ks. Ferdynand, wasal Turcji, odniósł nad nią ogromne zwycięstwo — moralne! Naczowiec, który ten układ przyprowadził do skutku, może się poszczycić, iż jest jednym z najlepszych dyplomatów. Ministrowie bułgarscy mogą sobie również pozwolić: Postanowienie powołania pod broń urlopików wydało niespodzianie szybko owoce. Faktem jest, że zbrojna postawa Bułgarii, jej gotowość do boju i ostateczne postanowienie nie czekania dłużej, zniewoliła ambasadorów w Stambule do bardzo przyjaźelskiej rady: podpisać układ lub wyznać szczerze, że Turcja pragnie wojny.

Oto tajemnica tego nieoczekiwanego pospiechu.

Po otrzymaniu wieści o podpisaniu układu, z Sofji rozesłano telegramy przedewszystkiem do garnizonów na granicy tureckiej, by ściśle pilnowali, aby nikt granicy tajnie nie przekraczał, by broni, dynamitu etc. nie prze-

puszczano. Chociaż tę instrukcję miało wojsko już dawniej, powtórzono ją bardzo energicznie. Pilnowanie porządku w duchu politycznym wewnątrz kraju, poruczone sekretnie również wojsku. Rząd centralny wie, iż pretekst zbyt chętnie mieszają się do polityki i mogą dopuścić do manifestacji dla nich sympatycznych, chociażby one naruszały układ zawarty z Turcją. Wojsko słucha ślepo i wykonuje rozkazy! W czasie świąt ciężką miało służbę, szczególnie w tych miejscowościach, w których mieszkają liczni Grecy, jak wiadomo bardzo niechętni zbliżeniu się Bułgarii z Turcją. Porządek utrzymują wzorowo. Dzielne wojsko i inteligentni jego dowódcy.

Powiedziałem, że ks. Ferdynand odniósł świetne zwycięstwo moralne. Czy materialnie okaże się ono również wielkiem? To czas, może nawet dopiero daleki, pokaże. Zwycięstwo polega na tem, że Turcja wogóle układ podpisała — układ z wasalami! Sultana przyjął warunki wasala! Rzecz to ogromnej doniosłości.

Turcja dała dowód, że uznaje Bułgarię jako samodzielną jednostkę polityczną na Bałkanach, jednostkę narodową, silną, mającą obowiązek i prawo zabrania głosu w sprawie doli swych rodaków, zostających obecnie pod panowaniem tureckim. To już nie dalekie od korony królewskiej, od oswobodzenia Bułgarii od formalnej zawiśłości.

W sprawie macedońskiej ten układ stanowi krok arcyważny. I tu znowu zwyciężyła Bułgaria. Jej skarga na doli rodaków wywołała odpowiedź Turcji: reformy będą przeprowadzone! Wobec z jednej strony skonstruowanego faktu, że Bułgaria miała prawo wnieść się w tę sprawę, z drugiej przyznano, iż bez zapowiedzianych reform dola Macedończyków nie może się poprawić. A więc czekać tylko należy przeprowadzenia reform. Dziś Bułgaria ma ręce czyste, uczyniła co w jej siłach było — reszta do Europy, a przedewszystkiem do Austro-Węgier i Rosji należy. Jeśli układ nie przyniesie praktycznego skutku, nie Bułgaria będzie winna, lecz mocarstwa, które wzięły na się przeprowadzenie reform. Układ podpisany przez Turcję może stać się martwą literą, jeśli Europa nie przyniesie jej do rychłego przeprowadzenia reform.

Zwycięstwo Bułgarii ma dwie strony. Postawiło ją wysoko jako państwo — ale też włożyło na nią ciężki obowiązek. Dotąd Bułgaria mogła upominać się o polepszenie doli swych rodaków w Macedonii, teraz, gdyby obietnice układu nie zostały rychło spełnione — musi się o ich dotrzymanie upomnieć. To obowiązek, który układ wkłada na Bułgarię i naród o nim nie zapomni, nie zapomni naciskać rząd, gdy nadejdzie pora. Teraz pora, by Europa krzyknęła Turcji: Od słów do czynu! Teraz pora z całą stanowczością zażądać szybkiego przeprowadzenia reform, a przedewszystkiem amnestji i powrotu emigrantów. Gdyby tego nie uczyniono, gdyby Turcja długo zwlekała, naród bułgarski musiałby zawołać na rząd swój: do czynu!

Układ zapowiada uwolnienie więźniów (a jest ich około 4000) politycznych, ogólną amnestję, prawo powrotu emigrantów do Macedonii (około 30.000) pomoc w pobudowaniu zniszczonych chat, zaopatrzeniu gospodarstw itd. Ale kiedy to nastąpi? Układ wkłada na Bułgarię ogromne obowiązki, czyni ją niemal odpowiedzialną za każdy ruch powstańców w Macedonii, stylizowany jest tak, iż bardzo łatwo byłoby w danym razie stwierdzić, iż układ „łamała” Bułgaria! Wystarczyłoby, aby garść ochotników bułgarskich przekradła się przez granicę Macedonii i połączyła z tamtejszymi powstańcami, a już wolno Turcji podnieść oskarżenie, że układ zerwany. A czyż możliwe jest takie strzeżenie granicy, by literalnie nikt nie mógł

się przez nią przedostać? A czyż możliwym jest, by Bułgarzy nie starali się przełamać, czy obejść tej straż, gdyby w Macedonii powstanie z nową siłą wybuchło? A cóż, jak nie najszybsze przeprowadzenie reform może dać układowi turecko-bułgarskiemu treść realną, zdolną naprawdę uspokoić naród? Radość z odniesionego moralnego zwycięstwa nie zaślepiła tu nikogo. Przeciwnie, z trwogą patrzą wszyscy w przyszłość i pytają, kiedy właściwie ten układ z papieru przejdzie w życie? Więźniowie jeżdżą jeszcze w więzieniu, emigranci tułają się w Bułgarii, a tu słońce przypieka, ruń się zieleni, woła do rodzinnej niwy.

Układ zawarty przez Naczowieca, ma jeszcze jedno duże znaczenie i przewyższa podstawy, na których odbywają się układy z mocarstwami o przeprowadzenie reform. Oto jako układ wkłada na obie strony obowiązki warunkowe i warunkowe też daje prawa. Bułgaria z bajechną dokładnością pilnuje granicy i z pewnością uczyni wszystko co możliwe, aby się wywiązać z swych obowiązków jak najakuratniej. Ale jeśli Turcja amnestji nie da, na swobodny powrót wszystkich emigrantów nie pozwoli, nie dopomoże im do zagospodarowania się — wtedy Bułgaria może wyciągnąć z układu zupełnie prawną konsekwencję: otworzyć granicę dla każdego, kto z bronią w ręku, z dynamitem i t. p. zechce pospieszyć uciśnionym na pomoc. Wtedy Bułgaria stanęłaby otworem dla komitetów i organizacji — zupełnie prawnie!

Chyba Turcja rozumie tę prawną obowiązek układu i nie zechce dopuścić do wielkiego kataklizmu, który byłby prawdziwym nieszczęściem dla i tak już bardzo zgnękanego narodu. D. N.

Kilka uwag o Krynicy.

IV.

Wracając do przedmiotu, zapytamy, czy wobec takiej gospodarki zarządu we własnym domu można się spodziewać, aby on pilnował gospodarki w cudzych. I gdyby nie fakt, że przeważa część właścicieli domów w Krynicy, w poczuciu obowiązku i w zrozumieniu swego własnego interesu zupełnie inaczej postępuje, panowałyby tam niewątpliwie może jeszcze gorsze stosunki — takie jakie oczywiście w niektórych, zwłaszcza żydowskich domach panują. Ze w Krynicy, w czasie sezonu nie panują stale zaraźliwe choroby, to do cudów tylko zaliczyć można, bo ręka ludzka raczej zarazi drogę uściela, niż zagraża. Tu żadnego tłumaczenia przyjąć nie można, tu koszt, zresztą bardzo mały, w grę wchodzić nie mogą, i dla tego słusznie społeczeństwo domaga się przeprowadzenia radykalnej w tym względzie reformy. Tu nie wystarczy żadne komisje czy ankiety, tu potrzeba silnej i rozumnie działającej ręki, która by na miejscu ujęła wszystko w karby i wprowadziła należytą ład. Istniejące przepisy wystarczą na zupełnię, mały koszt lub stratę w dochodzie nieznaczna może rząd śmiało ponieść, zwłaszcza, że odpowiednia reforma wyjdzie na korzyść nie tylko gości kąpielowych, ale i właścicieli zakładu.

Nie zawadzi rzucić tu słówko o krynickiej policji. Sanitarnej oczywiście nie ma wcale — a ta zwykła... składa się z kilku (w pełnym sezonie pięciu) parobków poprzebieranych w mundury. Zważywszy, że tam, gdzie skupia się około 2000—3000 ludzi, obszar zakładu z parkiem przeszło 100 morgów wynosi i jest kilkadziesiąt domostw, kilku najczystszych nawet dozorców nie wiele zdziałać może, łatwo sobie wyobrazić, jak spełniają swe zadanie tacy parobcy. Ze z publicznością nie umiają się obchodzić, to naturalne, że o utrzymaniu ładu wychodzi nareszcie na ulicę naurzędna. Na trotuarach siedzą przy stolikach panowie przy śniadaniu, lub popijają czarną kawę. Twarze ich są syte, ale stroskane, takie, jakie miewają zazwyczaj ludzie przy spełnianiu smutnego, przykrego obowiązku, od którego zależy cały ich byt. Ale głodny przekupień widzi w nich tylko śmiertelników, dążących do najwyższych rozkoszy, gdy tymczasem własna jego istota — czuje to dobrze — śmieje się, jak pomarszczone na gałęzi jabłko.

Wózek dudni na bruku, obok Nowego Mostu; biedak czuje, że każde uderzenie kół o kamień, odzywa się w mięśniach i nerwach jego zdrętwiałych rąk. Od rana nie miał w ustach ani kropli mleka, ani kęsa chleba, a głos jego osłabł, jak głos suchotnika; krzyk — brzmiał jak jęk ciężko, śmiertelnie rannego. Nogi palą, ręce drżą; plecty tak są rozżarzone, że szpik kostny zda się za chwilę stopnieć, a krew huczy w skroniach nierzównie tępem, kiedy skręca on nareszcie w kierunku starego miasta, szukając cienia na wybrzeżu.

Na placu Parois staje przed szynkownią, namyślając się, czy ma wypić za parę groszy szklankę wina; ale za chwilę dobywa resztek sił i wlecze się dalej, mijając kościół Notre-Dame, aż do Morgi. Nie może przejść obok niej obok tego tajemniczego, jednopiętrowego domku, w którym rozstrząga się zagadka tyłu bytów, zatrzymuje się i wchodzi.

i porządku także pojęcia nie mają, również nikt nie będzie wątpił, ale także i to prawdą, że przynajmniej są szczerzy, i o ile nie trudnią się posługą lub wybieraniem haraczu od bab roznoszących artykuły spożywcze, o tyle... nie robią. To też po parku widać się żebracy i najrozmaitsza hołota, a chmary pau-prów zabawiają się rzucaniem piasku i kamyczków w oczy spacerujących. Po deptaku i zakładzie spacerują najrozmaitsi obdartusi, a nawet istoty budzące wprost wstępną. Podnieść tu trzeba, że przeważna część służby zakładowej w łazienkach i w domach ma przy sobie rodziny dostarczające całej masy obdartobudnych bachorów, kręcących się i dokazujących jak dzień długi po całym zakładzie, po łazienkach i po domach.

Podobno zarząd miejscowy zwracał się do kogo należy z prośbą, aby na dozorców w czasie sezonu przysyłano wykwalifikowanych ludzi — oczywiście bezskutecznie. A jednak jak łatwo byłoby tu zakładowi pomódz. W Galicji jest kilka szkół zandarmskich — czy nie można więc z takiej szkoły wybrać jakich 8—10 ludzi poduczonych i wystać ich na lato do Krynicy? Zandarmi są to ludzie przeważnie inteligentni i znający służbę, mogliby więc oddać w takim zakładzie nieocenione usługi, a koszt ich utrzymania tam, po straceniu wydatku na dotychczasową policję, nie byłby chyba tak wielki. Lecz czy biurokracyzm mógłby na coś podobnego pozwolić to inne pytanie.

Lecz oto mniej więcej w głównych zarysach wszystko co nie jest takim, jak być powinno, a dotyczy możliwości i skutków kuracji w Krynicy. Mówimy w głównych zarysach, bo szczegółów nie spisały — jak to powiadają — i na wolowej skórze. Ze mimo jednak tych wad i braków niejako podstawowych, zdroj krynicky cudowną swą działalność zachował, zawiązujemy to niezwykle korzystnemu położeniu zakładu, wybornemu klimatowi, i wreszcie niezrównanej czystości powietrza. Natura przewidywała dotąd zło ludzkie — i ochrania spieszące szukać tam uzdrowienia rzesze od smutnego zawodu — czy jednak będzie to tak zawsze, wątpić trzeba, i dla tego reforma tych stosunków jest i konieczna i nagła. Rozumiemy zaś, że nie obawa, aby natura się wyczerpała, pociąg powinna właścicieli zakładu na właściwą drogę, ale interes tysięcy szukających w Krynicy rokrocznie zdrowia i interes własny. Ogół, kierujący się dziś — jak już zaznaczyliśmy — pocuciem szlachetnego patriotyzmu, garnie się chętnie do tej perły wśród polskich, lecz czy znieśnie ciągłe wyzyskiwanie tylko tego jego uczciwego popędu... to jeszcze pytanie!

Nie ulega wątpliwości, a uznali to już i pierwszorzędni lekarze, że w zakładach leczniczych bądź jakiego rodzaju, niezbędna, a nawet konieczna jest dla chorych pewna rozrywka. To też we wszystkich miejscach kąpielowych dobrze urządzonej, zarządy starają się o to bardzo usilnie. Obok spacerów, bliźszych i dalszych wycieczek, teatrów, koncertów i innych różnorodnych zabaw, są tam jeszcze czytelnie, sale do różnych gier, sale konwersacyjne, po zakładzie porożucane kawiarnie, mleczarnie, wygodne i tanie środki komunikacyjne, kregielnie, tenis, karuzele i t. p., jednym słowem całe szeregi środków zabawkowych. Krynica ma teatr przez 5 tygodni, koncerty i... muzykę zdrową stałą. Poza tem, prócz marowego tenisa i krokietu prawie nic.

Teatr przez lat kilka był wprost niemożliwy, dopiero zeszłego roku, dobry, lwowski. W sali koncertowej produkcje najrozmaitsze, ale przeważnie nieszczęśliwe — muzyka zdrowa — o to lepiej nie mówić. Nie mamy tu oczywiście żadnej pretensji do jej kierownika długoletniego i cenimy w pełni jego zasługi jako muzyka, lecz zwiększenie jego orkiestry,

August Strindberg.

Czy za mało tego jeszcze?

Nie sądzę, aby należało żałować, że bogaty młodzieniec nie zadał Chrystusowi pytania: co ma uczynić, aby rozwiązać zagadkę życia? Chrystus mógłby mu odpowiedzieć tak samo, jak na pytanie, zadane w sprawie osiągnięcia zbawienia: „Idź, sprzedaj swój majątek i rozdaj pieniądze nędzarzom”.

Raczej żałować wypada, że bogaty młodzieniec nie usłuchał tej rady a zwłaszcza, że nie był zmuszony — jako obdarty sześćdziesięcioletni handlarz jarzyn — wlec w skwarny, lipcowy dzień, ciężki swój wózek po Avenue de Neuilly, przytem ciągle krzycząc drżącym ze starości i głodu głosem:

— Jarzyni! Świeża sałata! Główna za dwa susy!

Starzec skręcił w lewo, zatrzymując się przy każdej bramie; odzwierne potwarzył jednak stale przeczący gest, ponieważ młodzi i silniejsi przekupnie wstali wcześniej i zdążyli zaopatrzyć je w potrzebną ilość produktów na cały dzień. Biedak doszedł w ten sposób do Porte Maillot i stanął, patrząc w głąb ulicy, która wydaje mu się nieskończenie długa i ciągnie się aż do samej Se-

kwany. Zdążywszy z głowy czarną czapkę, ociera rękawem niebieskiej bluzy rżnięte kropki potu, którym pokryte jest zranie jego czoło. Czy ma wrócić i przejść całą prawą stronę alei, czy też odważyć się wejść do Parizy? Może tam fortuna będzie nań łaskawsza i obdarzy go swoim uśmiechem w postaci upragnionego a tak skromnego zarobku, który da mu siłę, jeszcze jutro pchać swój wózek z jarzynami. Czy ma zaryzykować ostatniego franka na opłatę dla wjazdowego i potem zdać się na los szczęścia? Tak, odważy się na tę próbę; płaci franka i wtacza swój wózek wprost na Avenue de la Grande Armée.

Słońce wysoko już na niebie, a kamienie bruku od wczoraj jeszcze nie zdążyły ostygnąć; wytworne miasto owiane jest zapachem wietrzonych sypani; najbliższy zefirek nie odświeża dusznej i ciężkiej atmosfery; z wyrzuconych na ulicę odpadków kuchennych, prażących się w słońcu, para kłębami ulatuje; ogryzki cygar i wypłute resztki przetrzętego tytoniu, koński nawóz i skórki pomarańczy, lodgry selerów i stopy papierków, wszystko to unosi i porwata mętna, brudna fala, którą zamiatacz ulic, postępujący się kieszka wodociągowa, odwlaża zeschle, piętrzące się kupy śmieci, kierując i zgarniając je ku otworom zlewu.

Starzec obwołuje w dalszym ciągu swój towar, ale turkot omnibusów i łoskot cięż-

kich wozów zagłusza drżący jego głos, nie udaje mu się nie sprzedać.

Zmęczony i samotny siada na ławkę pod plantami. Ale słońce i tutaj nie daje mu spokoju i piecze go przez gąszcz okrytych grubą warstwą białego kurzu liści. Zar pali żużlowe jego ciało; biedak pragnąłby, aby chmury zasnuły niebo, aby ulewny deszcz ochłodził rozżarzone powietrze, pozabawiające go resztek sił.

Niestety, palące promienie słońca nie są w stanie osłabić szarpającego jego wnętrza głodu, ani zagłuszyć troski o jutro. Wstaje, zaprzęga się znów do wózka, ciągnie go z wysiłkiem po stromej drodze, wiodącej ku Bramie Tryumfalnej, wołając przytem co chwila: — Główna za dwa susy!

Na ostatnim zakręcie, jakaś szwaczka kupuje dwie sztuki.

Wlecze się następnie przez Pola Elizejskie, gdzie spotyka bogatego młodzieńca, który w towarzystwie angielskiego masztalera, jedzie do lasku Bułonskiego, aby móż tam w ciszy, wśród zieleni drzew, swobodnie rozmyślać o celu i zagadce życia. Mieszkańcy pałacu i właściciele wielkich restauracji nie nie kupują; tymczasem słońce dopieka coraz silniej, warzy główki sałaty, a liście kalafiorów zwisają smutnie, jak długie, zielone uszy; staruszek musi zwilżyć je wodą, zacerpniętą z pobliskiej fontanny na Rond-Point. Mija już południe, kiedy przeszedłszy Plac Zgody,

wychodzi nareszcie na ulicę naurzędną. Na trotuarach siedzą przy stolikach panowie przy śniadaniu, lub popijają czarną kawę. Twarze ich są syte, ale stroskane, takie, jakie miewają zazwyczaj ludzie przy spełnianiu smutnego, przykrego obowiązku, od którego zależy cały ich byt. Ale głodny przekupień widzi w nich tylko śmiertelników, dążących do najwyższych rozkoszy, gdy tymczasem własna jego istota — czuje to dobrze — śmieje się, jak pomarszczone na gałęzi jabłko.

Wózek dudni na bruku, obok Nowego Mostu; biedak czuje, że każde uderzenie kół o kamień, odzywa się w mięśniach i nerwach jego zdrętwiałych rąk. Od rana nie miał w ustach ani kropli mleka, ani kęsa chleba, a głos jego osłabł, jak głos suchotnika; krzyk — brzmiał jak jęk ciężko, śmiertelnie rannego. Nogi palą, ręce drżą; plecty tak są rozżarzone, że szpik kostny zda się za chwilę stopnieć, a krew huczy w skroniach nierzównie tępem, kiedy skręca on nareszcie w kierunku starego miasta, szukając cienia na wybrzeżu.

Na placu Parois staje przed szynkownią, namyślając się, czy ma wypić za parę groszy szklankę wina; ale za chwilę dobywa resztek sił i wlecze się dalej, mijając kościół Notre-Dame, aż do Morgi. Nie może przejść obok niej obok tego tajemniczego, jednopiętrowego domku, w którym rozstrząga się zagadka tyłu bytów, zatrzymuje się i wchodzi.

Jak tu chłodno, jak dobrze w tym przybytku, gdzie zimne trupy leżą na marmurze, jak gdyby każdy z nich był bogatym młodzieńcem i gdzie szron na ich włosach i brodzie skrzy się, jak w jasny, mroźny, zimowy dzień! Twarze niektórych mają wyraz niezadowolnienia: niemoty śnać musiał to być moment, kiedy woda zalewała płuć, lub ostry nóż, wrywał się w serce, czy wnetrzości; śmieją się, jak gdyby cieszyli go koniec życia; tamten zdaje się obłąkany, jak gdyby nie odczuwał żadnej zmiany, bądźco-bądź jednak — wszyscy rozwiązali zagadkę: każdy doczekał się śmierci. Nie ma już ani trosk, ani smutków. Wszyscy osiągnęli szczyt szczęścia: spokój, którego nie zamają już ani nędza, ani nieurodzaj, ani choroba, ani wojna ze wszystkimi jej kłękami, ani sprowadzenie amerykańskiej pszenicy, ani surowe prawo o płacy zarobkowej... Sen pozabawiony widziadła — co za rozkosz! I bez przebudzenia, jakie szczęście!

Starzec pozazdrościł im widocznie, odchodząc bowiem obejrzał się, aby przez chwilę jeszcze napawać się widokiem tych szczęśliwych istot, śpiących w chłodzie za wielkimi szklanymi szybami.

(Dokończenie nastąpi).

Projektujemy i wykonujemy: Ogrzewania centralne, wentylacje, wodociąg i kanalizację rurową, łaźnie, łazienki, wycerę studzien i ustawianie pomp, Pralnie i suszarnie mechaniczne. (Oświetlenie patentowanym naftowym światłem żarowym „Znicza” w miejscowościach nie posiadających gazowni).

Chylewski, Hruby i Sp.

dawniej Władysław Niemeksa.

Biuro techniczne i Zakład instalacyjny we Lwowie, Kopernika 15 a, II. piętro.

Przyjmujemy zamówienia na: Maszyny, kotły parowe. Chłodnie mechaniczne, fabryki lodu. Gorzelnie, Fabryki drożdży, Browary. Tartaki, Młyny zwykłe i autonomiczne. Lokomile i motory gazowe, benzynowe, spirytusowe (szwedzkie i amerykańskie) etc. etc.

dobór lepszych sił — lepsze instrumenty i nieco urozmaicony repertuar, oddziaływałyby korzystnie na muzyczną wrażliwość słuchaczy.

W miejscu tem jedno zapytanie. Po co właściwie wybudowano Kurhaus — gmach kosztowny i ogromny? Oprócz restauracji i kawiarni, oraz małej salki gdzie czytelnia, wszystkie inne ubikacje są zamknięte lub wynajęte jako mieszkania lub sklepy.

Skrupulatność w tym względzie posunięto do tego stopnia, że nawet pokoje przeznaczone pierwotnie do gry w karty, wynajmuje się. Jeżeli zaś zbierze się n. p. mniejsze grono znajomych i chce się dajmy na to tańcem lub inną towarzyską zabawą rozzerwać, to miejsca na to w Kurhausie nie ma. W tak zwanej małej sali restauracyjnej na I. piętrze nie można, bo zachodzi obawa zawalenia się sufitu, — a aby otrzymać wielką salę t. zw. balową, trzeba wnieść podanie na piśmie (może i ostemplowane) przynajmniej tydzień naprzód i zapłacić tak słono, za światło, czyszczenie, garderobę i t. d., że nie każdego kieszeń na to stać. W tym samym duchu, o ile idzie o uprzyjemnienie pobytu gościom w Krynicy, postępuje się i w każdym innym kierunku i tu dopiero daje się uczuwać brak prawdziwego gospodarza, który z jednej strony miałby obowiązek ludziom w ich zamiarach dopomagać, a z drugiej odpowiednią władzę i środki, aby ta jego pomoc mogła być dodatnią.

Nawet tak marne rozrywki jak tennis, krokiet i t. p., są prawie niedostępne, bo albo stale komu oddane, albo tak liche, że zabawa na nich jest raczej męką. O inne jakieś sposoby rozzerwania i zabawiania kuracjuszków nikt się nie stara i nie stara, i ogranicza się wszystko na mniej lub więcej udanych zabawach (reunionach) i festynach. Co do tych ostatnich podnieść należy niewłaściwy proceder jaki się w ostatnich latach wkraść. Oto zamyka się deptak z jednej i drugiej strony, a tem samem przystęp do źródła, restauracji i kawiarni, i każe się płacić wstęp. Na cel dobroczynny każdy chętnie da — ale wymusić datków w ten sposób nikt prawa nie ma, przyczem należy pamiętać, że w masie przybyszów, większość jest takich, iż muszą się liczyć z każdym groszem. Niewłaściwość ta powinna być stanowczo usunięta, jak również czuć się powinno nad tem, aby nie prześcigać przyjeżdżnych zbyt wielkim charakterem, ściągającym przez najrozmaitszych zbieraczy na cele... nieraz najrozmaitsze!

Od administracji.

Powieść Kazimierza Glińskiego „Boruta” w wydaniu fejetonowem jest do nabycia w naszej Administracji po cenie 80 h.

KRONIKA.

Djarższ lwowski.

Czwartek, 21 kwietnia.

Teatr miejski: „Skarb”, tragedia. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Posiedzenie rady miejskiej o godzinie 6 wieczorem.

Kalendarz. Czwartek (21): Anzelm b.

— Drogomila. — (8): Irydion. Wschód słońca o godzinie 5 minut 10, zachód o godzinie 6 minut 49.

Stan powietrza: Godzina 6 rano Ciepłota: 3 R Pogoda.

Z kolei państwowych.

Minister kolei zamianował starszych komisarzy budownictwa Włodzimierza Bessagę, zastępcę naczelnika sekcji konserwacji Tarnopół i, naczelnikiem tego urzędu, oraz Józefa Łysakowskiego, naczelnika sekcji konserwacji w Czortkowie, naczelnikiem takiego urzędu w Kolomyi, oraz komisarza budownictwa Maurycego Konteckiego w Stanisławowie, naczelnikiem sekcji konserwacji w Czortkowie.

Z Banku hipotecznego.

Kierownictwo krakowskiej filii Banku hipotecznego, obejmując naczelną buchalter w biurze centralnym radca p. Jan Winiarz, w miejsce p. Blumenfelda, który poszedł na emeryturę.

Zmiana nazwiska.

Namiestnictwo zezwoliło ks. Szczepanowi Kozłowskiemu, wikaremu przy kościele parafialnym św. Antoniego we Lwowie, zmienić nazwisko rodowe „Kozłowski” na dawne nazwisko rodowe „Szydelski”.

Miesięczne posiedzenie stałej komisji zdrowotnej m. Lwowa.

odbędzie się jutro o godzinie 5 popołudniu.

Na pogrzeb śp. hr. Zofii Szeptyckiej

wyjeżdża dziś do Prybicz ks. arcybiskup Weber. Z Prybicz uda się na dni kilka do Rzymu.

Nabożeństwa.

W kościele OO. Jezuitów dnia 21, 22 i 23 bm. tj. w czwartek, piątek i sobotę odbędzie się solenne triduum przed uroczystością Opieki św. Józefa. Codziennie przez te trzy dni uroczyste nabożeństwo wieczorne z kazaniem. Początek o godzinie 6.

Zgromadzenie kupców

w sprawie podwyższenia grosza czynszowego, odbyło się wczoraj wieczorem w lokalu własnym Stowarzyszenia przy ulicy Czarnieckiego. Po wygłoszeniu referatu przez p. Lewickiego, a bez dyskusji prawie uchwalono zgromadzenie jednomyślnie następującą rezolucję:

Zważywszy, że zamierzone podwyższenie podatku czynszowego, które objąć ma także i lokale sklepowe, nieproporcjonalnie wysoki ciężar nałożyłoby na kupców lwowskich; zważywszy także, że kupcy ci i tak już wyższy podatek czynszowy opłacają obecnie od lokali sklepowych; zważywszy, że każdy kupiec, jako lokator wyższy podatek czynszowy płacić będzie od mieszkaniarstwa prywatnego; zważywszy wreszcie, że czynsze za lokale sklepowe we Lwowie są ponad wszelką miarę wygórowane, a więc nowy podatek stałby się wprost krzywdzący krzywdą dla kupiectwa lwowskiego — wnoszą kupcy protest przeciw zamierzonemu podwyższeniu podatku czynszowego od lokali sklepowych, a zarazem spodziewają się, że reprezentanci kupiectwa lwowskiego, zasiadający w radzie ten protest poprą.

Rezolucja ta, opatrzona podpisami kupców, zostanie w ciągu najbliższego dnia wydrukowaną i rozesłaną wszystkim pp. radnym.

Papier Mickiewiczowski

znajduje się już w handlu i nabywać go można we wszystkich sklepach.

stkich sklepach. Znana firma S. W. Niemcewskiego opodatkowała się dobrowolnie, bez podwyższania ceny papieru, na rzecz pomnika Mickiewicza we Lwowie. Winno to przyczynić się do najszerzego rozpowszechnienia papieru Mickiewiczowskiego; w ten sposób zbieramy bez wysiłku brakującą na dokończenie budowy kolumny kwotę. Materiał ofiarowany przez wysoko cenioną firmę jest bardzo dobry i tani. Wydała ona papier Mickiewiczowski w trojakiem rodzaju opakowaniach: a) luksusowy, pudełko w formie książki, z portretem wieszczą, oraz napisem „Poezje Mickiewicza”; b) pudełko z podobizną pomnika lwowskiego, sto sztuk papieru i kopert, w cenie 1 kor. 80 hal.; c) tańsze pudełko mniejsze, 50 sztuk papieru i kopert, w cenie 1 kor.

Każde pudełko zaopatrzone jest w specjalny stempl, w cenie 5, względnie 10 halerczy. Pudełka Mickiewiczowskie znajdują niezawodnie szybko i stały popyt.

P. Stefan Wierusz Niemcewski złożył na listę redaktora Adama Krechowickiego kwotę 150 koron, jako należność za 1000 stempli Mickiewiczowskich po 10 hal., oraz 1000 stempli po 5 hal.

Ofiara nieślubnych rodziców. Wczoraj popołudniu przeprowadzono 6 letniego Franciszka Tycholima, który błąkał się o głodzie i chłodził po ulicy Wagowej. Zapytany na inspekcji policji podał jako powod ucieczki z domu rodziców, nieudzielając postępowanie matki.

Aresztowanie złodzieja. Nie udało się wczoraj M. Tatarskiemu wyprawa po złote runo. Pochwylił go bowiem dozorca domu pod l. 10 przy ul. Krzywej, gdy, obywatelskiemu z kilku parami buciwół i ubraniami, skradzionym z mknącego pomieszkania p. H. K. opuszczał pomieszkanie. Podczas rewizji przeprowadzonej na osobie Tatarskiego w biurze inspekcji policyjnej znaleziono znaczną ilość drobnych przedmiotów srebrnych i złotych, które, jak zeznał aresztowany, pochodzą z kradzieży.

Przypadkowe otrucie. Wczoraj popołudniu otrutą się rozciężconym kwasem karbolowym p. Spatowa, właścicielka realności przy ul. Grodeckiej pod l. 21. Zmarła, chcąc napić się wódki, nałała do kieliszka kwasu karbolowego, który w podobnej flasce stał w szafie. Karbolu używała córka do opatrzywania rany na nodze. Zażewana komisja policyjna i sanitarna stwierdziła wypadek śmierci przez otrucie. Zwłoki pozostawiono rodzinie.

Nieudała wycieczka. Przed kilku dniami zjawił się na inspekcji policji strapiiony żyd, któremu uciekła z domu córka, prawdopodobnie w zamiarze wyjechania do Ameryki. Obecnie na skutek rozesłanych przez lwowską policję listów przytrzymano w Budapeszcie dwie nadobne żydóweczki Jeti Kitzales i Chane Lau, które spragnione wrażeń podróży opuściły Lwów.

Wypadek na kolei. Wczoraj w godzinach południowych zdarzył się na głównym dworcu kolejowym śmiertelny wypadek. Ofiarą padło życie 31 letniego tutejszego kupca zbożowego Jankielka Drezniera, który dozorując wagi wozów napełnionych zbożem jego, dostał się między zderzak przesuwanym ku wadze pomocowej wagonów. Dreznier zmarł na miejscu, skutkiem zgniecenia klatki piersiowej.

Schronisko nauczycielek w Zakopanem. odbyło onegdaj walne zgromadzenie. Ze „Schroniska nauczycielek” w roku ubiegłym korzystało 17 nauczycielek. Członków liczyło ono 509, dochód wynosił 8420 kor. 98 hal., rocznie 5233 kor. 33 hal., pozostało więc na rok 1904, 3187 kor. 64 hal. Majątek Towarzystwa w obecnej chwili składa się z funduszu żelaznego 867 kor. 63 hal. i funduszu na budowę własnego domu 1481 kor. 70 hal. Do zarządu „Schroniska na rok obecny weszli pp. Sztymbaytowa (przewodnicząca), Marchlewska, Fetterowa, Krawczyńska, Wesołowska i Rojek. W celu rozszerzenia statutu postanowiono walne zgromadzenie uzyskać w namiestnictwie zmiany w tym kierunku: aby członkiem zwyczajnym „Schroniska nauczycielek” mogła być tylko osoba z grona nauczycielskiego; jedynie główny kierunek, tj. prezes czy przewodnicząca może być osobą postronną, lecz stale mieszkającą w Zakopanem; oraz aby miarę rozwoju stowarzyszenia także i nauczyciele mogli korzystać ze Schroniska. W tym celu wydział ma się porozumieć z Towarzystwem pedagogicznym we Lwowie, zanim zmianę tę pośle namiestnictwu do zatwierdzenia. Gdy powyższe porozumienie nastąpi, w takim razie uchwalą się zmianę nazwy obecnej na: „Schronisko nauczycielek i nauczycieli w Zakopanem.”

„Obiecający” chłopiec. Przed izbą karną w Poznaniu stał w sobotę 13-letni uczeń szkolny Haas Hille, oskarżony o wybrzyk niemożliwy i wymuszanie pieniędzy. Proces odbył się z wykluczeniem publiczności. Od pierwszego zarzutu został chłopak uwolniony, natomiast za wymuszanie pieniędzy w lepszych rodzinach skazano go na 4 miesiące więzienia.

Żeńskie kółko gimnastyczne

utworzyło się w Katowicach na Górnym Śląsku.

Dla robotników polskich w Niemczech.

Ks. Antoni Wierciński z Pforten w Brandenburgii prosi o nadsyłanie mu starych kalendarzy i książek dla wychodźców polskich, którzy w liczbie 400 przebywają tam, pracując na roli. Adres: Ks. Antoni Wierciński, kurator, Pforten, Brandenb. burgia.

Niemczenie nazw polskich.

Wies Arntow w powiecie wielunińskim otrzymała nazwę urzędową „Arndshof”, a wieś Bystrzyca w powiecie mogilnickim nazwę „Bistriz”.

Likwidacja Tow. wynalazków Szczepanika.

W sprawie tej otrzymuje Czas z Wiednia następujące wyjaśnienie: Od osmu lat istnieje w Wiedniu Spółka dla kilkunastu wynalazków Szczepanika, do której należą pp. Szczepański, Hubrich i obywatel z Litwy Siliż. W Krakowie natomiast istnieje od lat 3 Towarzystwo akcyjne, które nabyło wyłącznie jeden patent tkacki Szczepanika, a na drugi miało opcję. Odtąd to krakowskie Towarzystwo nie daje dywidendy już trzeci rok i dlatego rada zawiadowcza zwołała roczne walne zgromadzenie, któremu przedłożył wniosek o likwidację. Sprawa ta, a sprawy firmy Spółki wiedeńskiej, to całkiem odrębne interesy.

Zajście w cyrku.

W cyrku Wiktora w Morawskiej Ostrawie zaszło niezwykle zdarzenie, które omo nie stało się przyczyną zajść krwawych. Oto podczas walk zapasniczych Cy-

ganiewicz z Müllerem, ten ostatni odmówił podania ręki, za co Cyganiewicz zrobił jakiś ruch obraźliwy. Na drugi dzień Kara Alla, walcząc z Cyganiewiczem, tak go ścisnął ramionami, że Cyganiewicz oblała krew i musiano go wyprowadzić ze sceny. Publiczność, stojąc częścią po stronie Kara Allii, a częścią po stronie Cyganiewicza, omal, że nie starła się z sobą na pięści.

Polacy w Mandżurji. Z Charbina donoszą do jednego z pism polskich:

Do bardzo niewielkiej liczby Polaków, zajmujących się w Mandżurji handlem, przybyła firma braci Mlynarskich, posiadająca główny swój zarząd w Moskwie. Panowie Mlynarscy, rodzeni bracia dyrektora warszawskiej Filharmonji, otrzymali tu swego ogromne obstarunka na sumę 400.000 rb. od zarządu kolei wschodnio-chińskiej i otworzyli w Charbinnie kantor filijalny. Zatwierdzone niedawno przez władzę miejscową polskie Stowarzyszenie śpiewacko-dramatyczne „Lutnia” rozpoczęło swoją działalność. Członkowie Stowarzyszenia zbierają się mają raz na tydzień w lokalu charbińskiego klubu handlowego, gdzie posiadają kilka oddzielnych pokoiów. Członków honorowych posiada „Lutnia” charbińska następujących: Piotra Maszyńskiego, Zygmunta Noskowskiego i Kazimierza Łaskowskiego (Ela), autora słów do „hasła” charbińskiego „Lutni”.

Królowe-palaczki. Królowa Amelja portugalska pali z upodobaniem w ścisłym kółku rodzinnym papierosy lekkie, wyrabiane dla niej specjalnie w jednej z fabryk dreżeńskich. Matka jej, hrabina Paryża, pali również papierosy lekkie z tytoniu hawańskiego. Nieszczęśliwa cesarzowa austriacka wypalała dziennie od 30 do 40 papierosów tureckich lub rosyjskich; lubiła również palić, pijąc kawę czarną, małe papierosy włoskie. Królowa włoska Helena pali mało, za to m.ka Alfonsa XIII królowa matka Krystyna, pali namiętnie papierosy egipskie. Niemniej namiętna palaczka papierosów jest b. królowa serbska Natalja. Odwrotnie zaś królowa rumuńska nie nosi dymu tytoniowego. Na dworze angielskim panom jest surowo wzbronione palenie. Królowa angielska nie zniósłaby w otoczeniu swoim pani palącej tytoń. Mimo to palenie rozpowszechniło się bardzo w ostatnich czasach wśród pań arystokracji angielskiej.

Panika w łaźni. W Odesie, w jednej z łaźni tamtejszych, wybuchła onegdaj panika, w chwili, gdy łaźnia była przepelniona gośćmi. Było z górą 600 osób. W salach męskiego i żeńskiego oddziału nie było nawet tyle miejsca, aby swobodnie można było się poruszać. Nagle, z niewiadomej przyczyny, z otworu, z którego wychodził para, poczęły się wydobywać gęste kłęby duszącego dymu, przenikającego szybko do obu oddziałów. Goście w panicznym strachu zaczęli uciekać w adomowych strojach na ulicę. Przy wyjściu, w ścisłu, duszono i przewracano się, łamano sobie ręce i nogi. Dopiero po upływie pewnego czasu panikę udało się uspokoić.

Sprzedaż zbrojowni. Słynny zbiór broni i pancernych Maurycego ks. Talleyranda Perigord, wystawion na sprzedaż w Londynie, zakupił za 80.000 funt szterl. miejskie muzeum sztuki w Nowym Jorku.

Odpowiedzi od redakcji. Panu K. H. w Zabłotowie: Sprawa, poruszona przez Pana, jest zbyt lokalna i zbyt drażliwa, skutkiem czego zamieścić korespondencji nie możemy.

Z kraju.

Brody. (Wiec przemysłowy).

W niedzielę w sali rady miejskiej przy współudziale mnogich reprezentantów ze świata handlowo-przemysłowego i inteligencji z miasta i okolicy odbył się wiec dla obrony swojskiego przemysłu, podczas którego p. Olszewski, delegat krajowego biura reklamy dla przemysłu krajowego, wygłosił słowa, nagrodzone mielnymi oklaskami, uzasadniając konieczność podniesienia i we wszelkim kierunku popierania przemysłu krajowego. Dla osiągnięcia celu przez mowę wytkniętą został znacznie powiększony komitet wybrany na pierwszym wiecu powiatowym w minionym roku.

(Walne zgromadzenie). Dnia 18 bm. w sali rady powiatowej odbyło się walne zgromadzenie tutejszego towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego, zawiązanego przed przeszło 20 laty, które prawie po powstaniu wpadło w sen letargiczny, z którego przed trzema laty je wskrzesił i do rozkwitu doprowadził, tak, że w bieżącym roku zostało wyszczególnione przez krajowe Towarzystwo pszczelniczo-ogrodnicze srebrnym medalem, w lutym zmarły starszy leśniczy śp. Feliks Chmielewski. Towarzystwo posiada na Jurdyce wzorowy ogród, który z oparowaniem kosztuje 1900 koron.

(Wspomnienie pośmiertne). W Zatożach zmarł w 30 roku życia śp. Grzegorz Pytlar, adiunkt sądowy. Chociaż młody to sędzia, otoczony był powszechnym szacunkiem i sympatją, chociaż Rusin, żył w zgodzie z Polakami, postępowaniem swym zjednał sobie lud, a ze szczupłości swych funduszy był wiele na bursę ruską w Brodach i ją podtrzymywał. Pogrzeb jego odbył się dnia 18 bm. w Zatożach przy ogromnym współudziale ludu, z którego, jako syn włościanina wyszedł.

Nadto wzięto udział w pogrzebie gremium sądu sądzieckiego z naczelnikiem swym p. tefanowiczem na czele i deputacją urzędników z Brodów sędziowie Herasimowicz i Niklusz, którzy na trumnie ś. p. zmarłego złożyli wspaniały wieniec. Ciężka choroba piersiowa przecięła nie życia ś. p. Pyllara.

Gródek Jagiell. (Wybór do rady pow.).

Po dwuletnim prawie zwlekaniu, doczekaliśmy się nareście terminu wyboru, na 24 kwietnia, jednego członka rady powiatowej. Nasza rada gwałtownego potrzebuje odświeżenia. Dowody są zbyt widoczne w nieładzie administracyjnym, jaki w niej panuje, który się nie da zasłonić, niestety, żadnymi powagami bez... powagi. Dość przejechać się przez nasz powiat, naturalnie w pewnym oddaleniu od Gródka lub Lubienia, ażeby się przekonać o tem. I budżet nasz dostarczyłby niejednej wskazówki panującego nieładu. Jest wszakże obawa, że lekarstwo na nie-wiele się przyda. Większość wyborców naszych, pozbawiona samodzielności, idzie najczęściej na lep przypodobania się temu lub owemu, mało się troszcząc o dobro powiatu. I teraz pewne kółeczko, które wybory przeprowadza, wysuwa kandydaturę do rady z wielkiej własności czo-

wieka bardzo miłego, dobrego, uczynnego, niezmiernie pożytecznego urzędnika sądowego, naczelnika sądu w Janowie. Popierając jego kandydaturę, oddajmy mu niedziwiedzią przysługę. Mniejsza już o to, że wejście do rady powiatowej urzędnika, nie nie ma wspólnego z reprezentowaniem własności wielkiej, która może się zdobyć na własnego reprezentanta, lecz odrzucałoby go od obowiązków sędziego, tak bardzo ważnych w Janowie, gdzie, jak wiemy z dzienników, odbywa się pod bokiem sądu agitacja ruską, wysoce niebezpieczna dla tych, którzy z ludnością wiejską styczność mieć muszą. Zresztą, urzędnik sądowy byłby nieraz w kolizji ze swymi służbowymi obowiązkami, jako członek reprezentacji autonomicznej. Należy przypuścić, że są to pogłoski fałszywe, umyślnie rozpuszczane przez pokątną agitację, po za plecami rady powiatowej działającą, ażeby tem łatwiej wprowadzić do rady manekina, dającego się tu łatwo używać za narzędzie. A my radzibyśmy byli widzieć nareście porządek w naszym powiecie. Nie biorąc zatem takiej kandydatury na serio, życzyć wszakże należy — dla zasady samej — abyśmy z naszego samorządu korzystali nie dla własnych interesów, lecz dla pożytku powiatu i głosami swoimi, a co gorsza głosami publicznymi, nie popierali niedbalę gospodarki powiatowej.

Laszki murowane (pod Chyrowem). **(Kółko rolnicze).** Wielki odpust niedawno odbył się w naszym miasteczku i zgromadził tłumy pobożnych. Dawniej upadające kółko rolnicze, rozwija się dziś najpomysłniej, dzięki obywatelskiej pracy kierownika szkoły p. Franciszka Soleciego. Za staraniem jego otworzono przy kółku skromną na początek Czytelnię polską, w której książki są chciwie czytane. Założony oddział sadowniczy ma na celu utworzenie przy każdym domku pięknego sadu. Również podjęto akcję zarybienia nowego stawu, słowem, miasteczko nasze cichą mrowczą, pracą najpomysłniej się rozwija.

Nisko. (Pożegnanie). Przed kilkunastu dniami pożegnano nasze miasteczko ustępującego starostę p. Leopolda Henricha, który po kilkunastoletnim urzędowaniu u nas, wyjechał na stałe do Krakowa, by tam po trudach życia urzędniczego odpocząć. Pozostawił po sobie dobrą pamięć, to też wyjazdowi jego towarzyszył prawdziwy żal mieszkańców, a liczne grono inteligencji odprowadziło go aż do wagonu. O nowym staroście p. Edwardzie br. Brunickim obiega ogólna opinia: „gut, aber gerecht”.

(Sąd). Miasteczko Rudnik, własność Stan. hr. Tarnowskiego, stara się wszelkimi siłami o utworzenie sądu powiatowego. W tej sprawie ma krótko wyjechać deputacja do Wiednia, celem poparcia zabiegów.

(Święcone). Liczną drużynę sokolą zgromadziło pierwsze święcone w lokalu stowarzyszenia dnia 16 bm. O godzinie 7 1/2, wieczorem poświęcił dary Boże tutejszy ekspozyt ks. Ignacy Pyzik i w pięknej patriotycznej przemowie, nawiązując do Zmartwychwstania Pańskiego, wyraził zdanie, że naród polski powstanie, ale musi się trzymać szczerze zasad katolickich. Następnie zasiadło przeszło 60 druhów z prezesem d. Freundlichem do wspólnego stołu. Wśród ożywionego pogawędki, przepięknej śpiewem chóru sokolego przy akompaniamencie fisharmonji, nie brakło i serdecznych toastów, w których przebiła się nuta szczerości i miłości Ojczyzny. Przemawiali: druh Freundlich, witając członków, druh Opiat na cześć duchowieństwa naszego, druh Siłka na cześć nowych członków wieśniaków, którzy do Sokola się zapisali, w ręce burmistrza-wieśniaka druha Stelmacha, druh Chochorowski i inni, a miła, niczem nie zamącona wesołość, przeciągała się aż do późnej nocy.

Tarnopol. (Uroczystość patrona). Dzień 17 bm. był dla Tarnopola i jego okolicy dniem wielkiego święta. Oto w tym dniu obchodzili nowoprzybyli do naszego miasta OO. Dominikanie uroczystość patrona swego kościoła św. Wincentego Ferrerjusza, łącząc ją z nabożeństwem dziękczynnym za doznaną łaskę od Boga, powrotu do swego dawno już opuszczonego klasztoru. W czasie nabożeństwa wygłosił wobec licznie zgromadzonego ludu ks. prałat Stanisław Gromnicki z Buczacza prześliczne kazanie, w którym wyraził swą radość, jaką zresztą podziela całe społeczeństwo, gdy sprawa polska i Boża zyskuje na wschodnich kresach o jeden ważny posterunek więcej. Zakon polski głoszący słowo Boże w ojczystym języku pośród zruszonego ludu, to skarb prawdziwy. Kościół nowo powstający dziś w Tarnopolu dzięki niezmiernemu zabiegom ks. prałata Twardowskiego, to nowa twardość naszej narodowości i chwały bożej. Zakończył złotousty kaznodzieja swe kazanie życzeniem, by tak jak OO. Dominikanom, Bóg dozwolił wrócić do ich opustoszałych murów, tak niech naszymu narodowi dozwoli wrócić na Ojczyznę łono. Po skończonym nabożeństwie przyjmowali OO. Dominikanie swych gości i przedstawiali wszystkich władz zamieszkających w Tarnopolu, z iscie staropolską gościnnością.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilzneńskie i bawarskie, delikatesy, magazyn win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

Żjazd kolejański tych uczniów gimnazjum Tarnowskiego, którzy w roku 1879 zdawali w niem egzamin dojrzałości, odbędzie się w dniu 15 czerwca 1904 roku w sali klasy VIII. pierwszego gimnazjum w Tarnowie.

Zgłoszenia przyjmuje i wyjaśnia udział Józef Jakubowski, prokurator państwa w Tarnowie.

Walne zgromadzenie członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy kupców i młodzieży handlowej, odbędzie się niedługo w jednym z jankimówskich budynków w piątek dnia 22 kwietnia b. r. o godzinie 7 wieczorem w lokalu wsiatym.

Sekcja katalogowa Kola im. T. Kościuszki „T. S. L.” odbędzie dziś we czwartek dnia 21 kwietnia b. r. o godzinie 7 wieczorem w lokalu przy ulicy Zimnowiejskiej 16. Zwyklejsze posiedzenie.

Z kasyna miejskiego donoszą nam, że w dużym ogrodzie przylegającym do gmachu kasynowego urządzono teren do lawn tennis. Z terenu tego korzystają mogą nie tylko członkowie kasyna i ich rodziny, ale także i osoby obce, wprowadzone przez członków.

Wjeżdżając na plac tenisowy przez kasyno. Wyjaśnienie udzieli sekretarz kasyna w godzinach urzędowych.

Zmarli: Katarzyna z Musiałów Hnatowiczowa, żona kancelisty notarialnego, zmarła w Drohobyczu, w 42 r. życia.

Paweł Jedliński, emer. adiunkt podatkowy i kasjer Kasy oszczędności miasta Sambora, zmarł w Samborze w 81 r. życia.

Jan Schenk, przedsiębiorca kolejowy, zmarł w Samborze w 63 r. życia.

Henryk z Maciejowskich Siotwiński, żona emer. radcy sądu wyższego, zmarła w Samborze w 64 r. życia.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we czwartek „Skarb”, tragedia w 3 aktach, napisał Leopold Staff.

Jutro w piątek „Piękna Helena”, operetka w 3 aktach J. Offenbacha. Drugi gościnny występ Heleny Bogorskiej, artystki teatrów warszawskich.

W sobotę „Skarb”, tragedia.

W niedzielę popołudniu o godzinie 3 1/2 „Matka Schwarzenkopk”, sztuka w 5 aktach ze śpiewami i tańcami Gabrieli Zapolskiej.

Repertuar Filharmonji lwowskiej: We czwartek, dnia 21 bm., koncert Towarzystwa muzycznego.

W sobotę, dnia 23 bm., koncert filharmoniczny, ze współudziałem sławnego tenora Wernera Albertiego.

Z Filharmonji lwowskiej. P. Alberti, który w sobotę będzie koncertował w sali Filharmonji, jest jednym z najznakomitszych tenorów i zdobył sobie zagranicą wielką sławę. Jest on, jak już wspomnieliśmy, Polakiem. Urodził się w Gnieźnie. Po ukończeniu gimnazjum w Poznaniu, poświęcił się karierze artystycznej i udał się na studia do Włoch. Po ukończeniu ich śpiewał w operach w Mediolanie, Genul, Neapolu, Madrycie, Lizbonie, Budapeszcie i Pradze. Przed kilku miesiącami na zaproszenie królowej rumuńskiej, Carmen Sylwy, śpiewał przed nią i głosem swym tak porwał królewską parę rumuńską, że król nadał mu krzyż kawalerski orderu korony rumuńskiej. Publiczność nasza, która Albertiego jeszcze nie słyszała, będzie miała w sobotę sposobność poznać tego znakomitego śpiewaka.

Operetka. W roli Lysistraty wystąpiła wczoraj po raz pierwszy artystka operetki warszawskiej p. Helena Bogorska wobec dość licznie zebranej publiczności i odniosła sukces całkowity. Zalety głosu p. Bogorskiej i jego szkoły uwidatnia się niezawodnie bardziej w partji „Pięknej Heleny” i znajdują w niej szersze pole do popisu, dlatego wstrzymujemy się od wypowiedzenia na razie w sposób apodyktyczny naszego zdania o wokalnych zdolnościach tej śpiewaczki, konstatujemy tylko spore zasoby głosu u p. Bogorskiej, który — jako metalicznie brzmiący i niepozbawiony szlachetnej barwy — sympatyczne wrażenie wywiera na słuchaczach, mimo niedającego się zaprzeczyć „tremolowania”, jakie zauważyliśmy u artystki zwłaszcza w pierwszej odsłonie. Być też może, że objaw ten zapisać należy na karb tremy, zwyczajnie nieodłącznej od wszelkich pierwszych występów...

Prócz ładnego głosu posiada artystka niezaprzeczenie wszelkie inne warunki sceniczne, jak nadzwyczajnie ujmującą powierzchowność i — co bardziej jeszcze przeważa na szali powodzenia — sporo temperamentu i werwy scenicznego. W grze artystki jest humor, klejnot, jak wiadomo, nieoceniony do kreowania partji operetkowych. Publiczność przyjęła p. Bogorską bardzo życzliwie i wynagradzała jej w całosci doskonałą kreację Lysistraty przeciągłymi oklaskami po każdorazowym zapadnięciu kurtyny.

Całość wykonania operetki pod batutą p. Stomkowskiego wypadła — jak zwykle — bez zarzutu, a na uznanie i tym razem zasłużyli: panie Kliszewska i Kasprzowiczowa, oraz panowie: Lelewicz (świetny, arcykomiczny Themistokles), Malawski i Kosiński. Wielkie powodzenie towarzyszyło dowcipnym kupletom „o telefonie”, odśpiewanym przez p. Kasprzowiczową i p. Lelewicza.

Wczorajsze przedstawienie rozpoczęło jednoktówką Offenbacha „Pan Choufleuri przyjmuje”, w której panie Kasprzowiczowa i Kliszewska i panowie Kosiński, Lelewicz i Malawski zbierali gromkie i zasłużone oklaski. Fr. Neuhauser.

Rada państwa.

(Tel. Dzien. Pol.)

Posiedzenie izby poselskiej.

Wiedeń. W dalszym ciągu wzrastającego posiedzenia izby posłów po 8 imiennych głosowaniach przystąpiono do dalszego ciągu dyskusji, przerwanej przed świętami, nad wnioskiem nagłym p. Dworzaka i tow. w sprawie wyższych szkół czeskich w Pradze i Bernie.

Pos. Lenos (Włoch) uskarżał się na niedbanie Włochów, którzy nie mają szkół wyższych i dotychczas nie byli w stanie zdobyć sobie uniwersytetu w Austrii. Zamiar rządu założenia takiego uniwersytetu w Roveredo nie jest, zdaniem mowcy, rozwiązaniem sprawy. Jedynym miejscem, które na serio można traktować dla uniwersytetu włoskiego w Austrii, jest Tryjść. Pos. Prażak szczegółowo omawiał wykonywanie czeskiej techniki w Bernie i ubolewał, że jest ono tak niedostateczne. Wyposażenie tej szkoły jest po prostu skandalem europejskim. Mowca dowodził konieczności założenia czeskiej politechniki w Bernie i występował przeciw rozporządzeniu rektora wiedeńskiej politechniki i wiedeńskiej wszechnicy, których treść nie przyczyni się wcale do uspokojenia umysłów. Byłby wreszcie czas, ażeby minister oświaty poświęcił tym sprawom więcej uwagi. Na wszystkich bowiem uniwersytetach austriackich studentom słowiańskim powinno przysługiwać zupełne równouprawnienie. Omawiając dalej sprawę założenia czeskiego uniwersytetu na Morawach, mowca wywoził, że Praga jest z pewnością miastem czeskim, a przeciw niej istnieje uniwersytet niemiecki. Berno natomiast nie jest miastem niemieckim, ale o ludności mieszanej. Czesi nie mogą się zgodzić na to, ażeby druga narodowość miała w tej sprawie prawo weta.

dzić czeski wewnętrzny język urzędowy w Czechach i na Morawach. Jeżeli tego niepotrafi, czy niechce zrobić, niechaj ustąpi miejsca innemu rządowi i innym stosunkom. (Brawa u Czechów).

Na tem dyskusję przerwano i prezydent zawiadomił, że termin następnego zwyczajnego posiedzenia naznaczonego na sobotę godz. 11 przedpołudniem. Równocześnie jednak prezydent oświadczył, że w duchu regulaminu, a z mocy przysługującego mu prawa, zwołuje na piątek popołudniu godz. 3 posiedzenie nadzwyczajne, celem przeprowadzenia wyboru do delegacji. Czescy posłowie Strasky i Choc żądają głosu. Prezydent oświadcza, że ma prawo zwołania nadzwyczajnego posiedzenia na mocy postanowień regulaminu nie może przeto dopuścić do dyskusji nad powyższą sprawą. Wśród protestów ze strony Czechów posiedzenie zamknięto.

Izba panów.

Wiedeń. Izba panów została zwołana na 29 b. m. Na porządku dziennym znajdują się wybory do delegacji wspólnych i do deputacji kwotowej.

Sytuacja.

(Telegr. „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń. (Tel. wł.) W izbie posłów sytuacja zmienia się z godziny na godzinę. Popołudniu dowiedziano się, że komitet wykonawczy stronnictw niemieckich uchwalił głosować bezwarunkowo za przedstawieniem porządku dziennego, a więc zgodził się na to, by na pierwszym punkcie jego stała zmiana regulaminu. Później atoli Niemcy się rozmyśliłi. Mówiono, że, jak słyhać, stronnictwo ludowe wyraziło obawę, iż wszechniemcy mogą wyzyskać tę uchwałę do agitacji przeciw innym stronnictwom niemieckim. Po długich naradach wydano bałatuną komunikat, nie nie mówiący. Słyhać atoli — za całosc tego doniesienia jednak nie rzecz — że pozostawiono poszczególnym klubom swobodę głosowania. Pewnem jest, że jeszcze odbędzie się w tej sprawie narady klubów. Zdaje się, że antysemita i szlachta wiernie konstytucyjna głosować będą za zmianą porządku dziennego, widząc w tem jedyny sposób sanacji parlamentu, a nadto że stronnictwa postępowego większa część członków. Natomiast większa część członków niemieckiego stronnictwa ludowego będzie głosowała przeciw.

Prawdopodobnie z tego powodu, żeby dać klubom niemieckim czas do decyzji, Polacy zaniechali wymienienia na wczorajszym posiedzeniu wniosku o przedstawienie porządku dziennego, ale uczynią to zapewne w sobotę.

Wyżej wspomniany komunikat niemiecki opiewa: „Na dzisiejszym (środkowym) posiedzeniu komitetu wykonawczego stronnictw niemieckich, omawiano kwestję zmiany porządku dziennego i dalej rozwój stosunków parlamentarnych. Zdano sprawę z rozmowy komitetu czterech z prezydentem gabinetu dr. Koerberem, a w związku z tem przeprowadzono żywą dyskusję. Następnie poważne położenie, w jakim znajduje się nietylko parlament, ale konstytucja i całe życie publiczne w Austrii, było także przedmiotem obrad. Wśród ogólnej zgody oświadczone, że reprezentanci Niemców nie mogą biernie przypatrywać się fatalnemu rozwojowi stosunków parlamentarnych, ale powinni czynnie okazać gotowość do wyjścia z fatalnej sytuacji. W tym kierunku głównie podniesiono, że stronnictwa niemieckie nie myślą dopuścić do tego, aby izba całymi tygodniami, nie nie robiąc, była zebrana i marnowała grosz publiczny. Poddano badaniu cały kompleks środków politycznych, któreby podjąć należało, aby sytuację polepszyć. Polecono komitetowi czterech, aby rozważywszy położenie, porozumiał się ze stronnictwami i przedłożył odpowiednie wnioski.

Praga. (Tel. wł.) Do „Politik” telegrafują z Wiednia: Postępowanie hr. Vettera, który na dzisiejszym (środkowym) posiedzeniu, ogłosił, iż w piątek zarządzi nadzwyczajne posiedzenie dla wyboru delegacji, wywołało oburzenie w kołach czeskich i słoweńskich i dało powód do licznych protestów.

Przełożeni klubu czeskiego i związku słowiańskiego udali się po posiedzeniu do pr. Vettera, gdzie przyszło do gwałtownych wyrznięć. Tego rodzaju postępowanie nie może przyczynić się do gładkiego przeprowadzenia wyborów delegacyjnych.

Strejk kolejarzy na Węgrzech.

(Telegram „Dziennika Polskiego”).

Budapeszt. (Tel. wł.) Stolica Węgier prawie zupełnie odcięta jest od świata. Strejkujący przedłożyli ultimatum, w którym powtarzają wszystkie żądania, zawarte w memorandum, przedłożonym rządowi, a nadto domagają się uchwalenia pragmatyki służbowej i bezkarności dla strejkujących.

Wszystkie dworce w Budapeszcie obsadzone są przez wojsko. Cały garnizon stoi w pogotowiu. Na linii Wiedeń-Budapeszt stoi 21 pociągów, pozostawionych na drodze przez personal kolejowy.

W Csoinog stoi siedm pociągów na torze. W nocy znaleziono naboje dynamitowe. Personal kolejowy w Szegedynie i Koszycach przyłączył się do strejku.

Na niektórych liniach kolei państwowej stoją pociągi rzedem na długiej linii. Są to przeważnie pociągi towarowe, a między nimi jeden pociąg osobowy. Podczas jazdy tego pociągu maszynista chciał maszynę odciąć i na niej wracać. Pociągiem tym atoli jechał pewien kupiec, który spieszył do umierającej żony. Błagał on więc maszynistę, aby nie zatrzymywał pociągu w polu, lecz dojechał do stacji. Maszynista dał się uprosić i do stacji dojechał.

W Rakosza strzegą dworca dwa pułki piechoty, gdyż zapowiedziano zamachy. Za peronem stoi 800 wagonów z prowiantami, przeznaczonymi do Budapesztu i Wiednia. Na dalszych liniach stoi przeszło 1.000 wagonów.

W Rjece, w chwili, kiedy pociąg miał

odejżdżać, aresztowano jednego z kolejarzy. Maszynista owego pociągu oświadczył wówczas, że póki ów aresztowany nie będzie uwolniony, on nie odjedzie. Pod tą presją musiano go puścić wolno.

Budapeszt. Prezydent ministrów Tisza i minister handlu Hieronymi oświadczyli na konferencji z posłami, że rząd poczuwa się do obowiązku wszystko uczynić, aby ustawy były szanowane. Nie chodzi tu o zwykły strejk, ale o naruszenie obowiązków urzędowych. Rząd czyni starania, aby spókoj został utrzymany.

Powołano do Budapesztu pułki kolejowe, które będą pełniły służbę na kolejach państwowych. Zandarmerji polecono strzeżenia linii telegraficznych w całym kraju.

Wiedeń. Pocztę do Węgier wysłano wczoraj przez Pragerhof; dziś będzie wysłana Dunajem.

Budapeszt. Komunikat policji donosi, że dyrekcja kolei państwowych zawiadomiła policję, iż 750 funkcjonariuszy kolejowych, między nimi uzędnicy kolejowi, usiłowali przemocą zatrzymać pociąg kolejowy i bez względu na przepisy i ustawę puścili go z powrotem do Budapesztu.

Budapeszt. Na dworcu wschodnim Chatvan odszedł ostatni pociąg wczoraj o godzinie 1/4 popołudniu z 30 minutowem opóźnieniem. Wysłano bataljon pionierów i cztery kompanie piechoty na linię kolejową, wiodącą do Bruck. Pociąg ten poprowadził starszy inżynier Litassy, ponieważ maszynista odmówił posłuszeństwa.

Budapeszt. Wśród wielkiego rozdrażnienia i wzburzenia otwarto wczorajsze posiedzenie węgierskiej izby posłów. Poseł Vazsonyi, zabrawszy głos, przed porządkiem dziennym, atakował rząd, czyniąc go odpowiedzialnym za strejk. Szczególnie zarzucił rządowi zakaz zgromadzenia kolejarzy, zwołanych z całego kraju do Budapesztu. Prosił, aby rząd uwzględnił słuszne życzenia kolejarzy. Minister handlu Hieronymi j wskazywał na ogromne szkody, jakie mogą wyniknąć z tego zajścia. Rząd nie sprzeciwiał się dozwolonej agitacji wśród kolejarzy. Jednakże gdy oni zaczęli propagować jawnie strejk i zbierać nawet składki na ten cel, rząd musiał wystąpić przeciw temu. Na zjazd, zwołany do Budapesztu, tylu urzędników prosiło o urlop, że gdyby go wszyscy otrzymali, musiałby ustać ruch kolejowy. Oświadcza, że nie wyciągnie konsekwencji dla tych urzędników, którzy ulegli wpływowi strejkujących.

Prezes gabinetu hr. Tisza oświadczył, że nie ma jeszcze żadnej oficjalnej wiadomości, co się stało z przybyłymi do Budapesztu urzędnikami kolejowymi. Ci, którzy bez urlopu przyjechali do Budapesztu, naruszali obowiązek służbowy, a zarazem czyn ich padł pod ustawę karną wskutek przywłaszczenia sobie obcej własności. To, co się dziś stało, nie jest strejkami. Chodzi o urzędników, którzy pod przysięgą przyjęli na się obowiązek wiernego spełniania służby. Wszelkie więc następstwa byłyby wręcz niebezpieczeństwem, a dalsze trwanie strejku byłoby dla urzędników bezcelowem.

Rząd tych, którzy zostali zbłatemnieni, będzie traktował łagodnie. Ci, co do strejku namawiali, muszą być ukarani. Rząd przyjmie tych, którzy pragną do służby powrócić.

Na tem dyskusję przerwano i odcroczono posiedzenie do dziś.

Budapeszt. (Doniesienie węg. biura koresp.) Odpowiedź hr. Tiszy sejmie wywołała wśród strejkujących wielkie zaniepokojenie. Strejkujący zebrali się wczoraj popołudniu w pewnej restauracji w liczbie około 8000. Przywódcy strejku odbyli dłuższą naradę, na której uchwalono zbrojkotować dwóch przywódców, obwinionych o zdradę strejku, mianowicie Foedessygo i Justa. Strejkujący przybyli z prowincji, znaleźli pomieszczenie u tutejszych kolegow. Komitet strejkowy urzęduje tu w permanence; w lokalu centralnego klubu demokratycznego odbywa posiedzenia. Wskutek pojawienia się policji i dwóch szwadronów huzarów zaniechano odbycia zgromadzenia, zakazanego przez policję. Na niektórych stacjach, jak donoszą z prowincji, padły strzały do pociągów, będących w ruchu; wypadku nie było.

Budapeszt. Aresztowany w ciągu dnia wczorajszego urzędnicy kolejowi, przyjechali z Rjei. Pociąg na linii Bruck-Wiedeń musiano odesłać z powrotem do Budapesztu, gdyż personal kolejowy nie chciał go dalej prowadzić. Na liniach kolei wschodniej zarządzono środki ostrożności. W warsztatach kolei państwowych od wczoraj rana wszelka praca ustała. Na ulicach pojawiły się czerwone plakaty robotników, ogłaszające solidarność z urzędnikami kolejowymi. Komunikacja Budapeszt-Marchegg i Budapeszt-Hullay jest przerwana, gdyż na wszystkich stacjach uszkodzono połączenie telegraficzne.

Budapeszt. Wczoraj o godzinie 5-iej po południu był sekretarz państwowy poseł Voeres i poseł Vazsonyi poczynili kroki, aby interweniować celem rozpoczęcia rokowań z strejkującymi. W tym celu zaprosili komitet strejkowy do klubu demokratycznego. Komitet oświadczył, że wogóle nie będzie pertraktował, dopóki uwięzieni nie zostaną wypuszczeni na wolność. Vazsonyi i Voeres udali się do dyrektora policji Rudnaya w sprawie wypuszczenia uwięzionych na wolność. Posłowie Voeres i Vazsonyi, oraz Hock i Lengyel, udali się następnie do strejkujących, gdzie Voeres oświadczył, że pojawił się z polecenia ministerstwa i wszystkie oświadczenia, które poczyni, będą dla rządu obowiązującymi.

Budapeszt. Węgierskie biuro korespondencyjne donosi, że okrętami Towarzystwa żeglugi parowej przybyło wczoraj 1300 osób z Wiednia i okolic nadbrzeżnych. Wczoraj odjechało z Budapesztu do Wiednia okrętami 800 osób.

Budapeszt. Oprócz aresztowanych poprzedniej nocy 450 kolejarzy, aresztowano dziś dalszych 500 i osadzono w domu szpańskim. Aresztowanie nastąpiło na mocy ustawy, że kolejarzom nie wolno opuszczać swych stanowisk służbowych bez zezwolenia władzy kolejowej pod grozą więzienia aż do lat trzech.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegr. Dziennika Polskiego).

Aleksiejew podał się do dymisji.

Berlin. (Tel. wł.) „Local Anzeiger” donosi, iż Aleksiejew podał się do dymisji z tego powodu, że admirał Skrydłow lekceważył go o nim się wyraził.

Londyn. (Tel. wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że Aleksiejew podał się do dymisji.

Petersburg. Wobec doniesienia Biura Reutera o rzekomej dymisji Aleksiejewa, donosi Ros. ag. telegr., że w Petersburgu oficjalnie nic o tem nie wiadomo.

„Retwizan” i „Carewicz.”

Petersburg. (Tel. wł.) Z Portu Artura donoszą, że „Retwizan” za dwa dni, a „Carewicz” za 8 dni będą zupełnie naprawione i zdolne do walki.

Rosyjski okólnik wojenny.

Londyn. W izbie gmin na pytanie odpowiedział sekretarz stanu Percy, że dnia 15 b. m. otrzymała Anglja okólnik rosyjski, wystosowany do mocarstw, nad którym gabinet obecnie się zastanawia. W okólniku zawarte jest oświadczenie Aleksiejewa, że jeżeli neutralne parowce, które zostaną zatrzymane na wysokości wybrzeży Kwantungu lub obszarze operacji wojennych, będą miały na pokładzie korespondentów, którzy nieprzysięgliowi udzielają wiadomości za pomocą aparatu, nieprzewidywanych w konwencjach traktatowych, to korespondenci ci będą uważani za szpiegów, a okręty zaopatrzone w telegraf bez drutu będą wzięte do niewoli.

Z Portu Artura.

Petersburg. (Ros. ag. tel.) Korespondent z Portu Artura donosi pod datą onegdajszą: W rejonie Portu Artura wszystko spokojnie, ocalony z katastrofy „Petropawłowska” Jakowlew opowiada, że most komendanta znajdował się już pod wodą zanim był czas pomyśleć o ratunku. Wszystko co żyło pomyślało o portu nie chcąc uwierzyć, że Makarow zginął. Z wielu stron opowiadają jakoby 15 bm. koło Portu Artura zatonął japoński krążownik i jakoby dwa nowe pancerniki japońskie „Niszin” i „Kazuga” zostały uszkodzone. W porcie Nagasaki (?) Japończycy usunęli 3 miny, założone przez Rosjan (??).

Raport Kuropatkina.

Petersburg. Kuropatkin telegrafuje do cara: Gen. Kaszaliński donosi z 19 kwietnia: Nad Jalu panuje spokój. Naprzeciw Glutsi i na północ stamtąd Japończycy budują szosę. Japońskie wojska ciągle otrzymują posiłki i koncentrują się koło Wiedzu. Równocześnie koncentrują się Japończycy na północ od Wiedzu wzdłuż rzeki Jalu. Patrole kozackie zauważyły światła japońskich okrętów w zatoce Cziutawa, 25 wiorst na zachód od Tantungau.

Sledztwo w sprawie „Petropawłowska.”

Petersburg. Car polecił telegraficznie Aleksiejewowi, tudzież komendantowi Portu Artura zarządzenie ścisłego sledztwa w sprawie katastrofy „Petropawłowska”. W depeście swej zaznacza car, że gdyby odpowiednio czuwano, Japończycy nie byłiby mogli krytycznej nocy zbliżyć się tak bardzo do Portu Artura.

Nad rzeką Jalu.

Seul. Biuro Reutera donosi, że japońskie władze przyznają, iż ciągle toczą się nad rzeką Jalu potyczki przednich straży. Dotychczas nie było żadnej decydującej akcji, lecz oczekują jej każdej chwili. Rosjanie są nad Jalu w sile 50.000 ludzi.

Sprawozdawcy wojenni.

Niuchwang. Ośmiu sprawozdawców pism angielskich, francuskich, amerykańskich i włoskich otrzymało pozwolenie udania się do Mukdena. Opuszcili oni wczoraj Niuchwang. Są to pierwsi sprawozdawcy, którym od wybuchu wojny pozwolono zbliżyć się do armji rosyjskiej.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Wspólne konferencje ministrów.

Wiedeń. (Tel. wł.) W sobotę pod przewodnictwem cesarza odbędzie się wspólna konferencja ministrów, celem ustalenia budżetu wspólnego.

Międzynarodowa wystawa spirytusu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Dziś odbędzie się otwarcie międzynarodowej wystawy spirytusowej. Wczoraj reprezentantom pism daną była sposobność pobieżnego obejrzenia wystawy, która przedstawia się bardzo dobrze. Zastrzegając sobie obszerniejsze sprawozdanie z niej na później, stwierdzić teraz muszę, że udział polski w wystawie na pierwszy rzut oka przedstawia się bardzo dobrze. Imponująca rozmiarami wystawa galicyjskiego przemysłu wódzanego, daje dobre wyobrażenie o wielkości tego przemysłu w Galicji. Na pierwszy plan wspaniałymi rozmiarami swymi wysuwa się wieża z wódek firmy Baczewskiego we Lwowie; w dziale maszyn zwraca uwagę sanocka fabryka maszyn.

O dodatek aktywny.

Wiedeń. W sprawie uregulowania dodatku aktywnego była wczoraj deputacją urzędników z Pragi, Lwowa, Tryestu, Gracu i Berna u prezydenta ministrów dra Koerbera i u ministra skarbu. Obaj ministrowie przyrzekli przedłożenie im postulatów gruntownie zbadać.

Odezwa rektora wszechnicy wiedeńskiej.

Wiedeń. Rektorat wszechnicy wiedeńskiej wydał odezwę do studentów, w której zaznacza, że niemiecki charakter uniwersytetu w Wiedniu musi być zachowany, a przeciw każdemu, ktoby chciał naruszyć ten charakter, wystąpi się z całą energią. Ci studenci, którzy słuchają wykładow na uniwersytecie wiedeńskim, obowiązani są uznać i uszanować jego charakter niemiecki. Senat spodziewa się, że studenci z zaufaniem zastosują się do zarządzeń władzy akademickiej, zwłaszcza, że każdy, któryby usiłował naruszyć spokój,

będzie surowo ukarany, a nawet ewentualnie wydany ze wszystkich wszechnic austriackich.

Księstwo Walji w Wiedniu.

Wiedeń. Na cześć księstwa Walji odbył się wczoraj bal u dworu, na którym był cesarz, księstwo, członkowie domu cesarskiego, dygnitarze, dyplomaci itd.

Wiedeń. Księstwo Walji zwiedzili wczoraj grobowce rodziny cesarskiej w kościele OO. Kapucynów i u trumny śp. arcyks. Rudolfa i ces. Elżbiety złożyli wieńce.

Wyrok w procesie królewskim.

Brusselsa. W procesie o spadek po zmarłej królowej belgijskiej sąd cywilny oddalił pretensje córek królewskich hr. Stefani Lonyaj i ks. Koburskiej, znajdujące się obecnie w sanatorium pod Dreznem. Skazano je na ponoszenie kosztów procesu.

Zadar. Łódź torpedowa, która utknęła podniesiono. Będzie ona jutro przewieziona do reperacji.

Kronika z ostatniej chwili.

Wykolejenie się pociągu. O s i e k (Tel.) Na kolei nad Drawą, pozostającej w prywatnym zarządzie wykoleił się wczoraj pociąg. 3 wagony zdruzgotane. Jeden podróżny ciężko, 3 lekko ranni.

Pożar. Nowy Jork (Tel.) Pożar w Torroncie przybrał wczoraj o godzinie 2 w nocy jeszcze większe rozmiary. Szkoda wynosi dotychczas około 6 milionów dolarów.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 20 kwietnia.

(fr.) Ani wiadomość o katastrofie „Petropawłowska”, ani wszystkie poprzednie klęski Rosji, nie wywarły tak fatalnego dla kredytu państwowego Rosji wrażenia na giełdach, jak wiadomość, że w państwowej kasie rosyjskiej zaczyna już przeriezać dno, skoro rosyjski minister finansów musi starać się o nową pożyczkę. Jeszcze przed trzema dniami notowano w Paryżu czteroprocentową rentę rosyjską na 95, a dziś spadł jej kurs na 92. Spadek ten oddziałal ujemnie na tendencję wszystkich rynków pieniężnych, na tutejszej giełdzie spadły kursa niemal wszystkich papierów. Najbardziej zwracał uwagę spadek kursu alpinów i innych walorów żelaznych, wywołany wiadomością, że sfery przemysłowe w Austrii rozwijają bardzo ożywioną agitację za zniesieniem cla od żelaza w nowych traktatach handlowych.

— **Pomoc handlowa w Battawji i Singaporem.** Centralny Związek fabryczny nawiązał stosunki z agencją handlową i biurem pomocy i porady prawnej dra F. M. Schöppla w Battawji i Singaporem. Czynności biura dra Schöppla, austriackiego poddanego, którego ministerstwo handlu w tamte strony w misji naukowo handlowej wysłało, będą na razie obejmowały następujące kraje: Indie niderlandzkie, Strait Settlements, Malay-States, Birma, Siam, Anam, Filipiny, Nową Gwineę i naokoło leżące wyspy. Centralny Związek fabryczny nawiązał również stosunki z trzema najważniejszymi organizacjami wielkiego przemysłu z Austrii, a mianowicie z „Zentralverband der Industriellen Oesterreichs”, która jest związkiem pojedynczych stowarzyszeń fachowych i terytorjalnych dla przemysłu fabrycznego, z „Bund Oesterreichischer Industrieller” i z „Industrieller Club”.

— **Z kolei państwowych.** *Gazeta Lwowska* z dnia 20 bm. ogłasza rozpisanie licytacyjnej sprzedaży starych materiałów w obrębie dyrekcji kolei państw. we Lwowie.

Oferty wnosić należy najpóźniej do godziny 12 w południe dnia 30 kwietnia rb. do wyż wspomnianej dyrekcji kolei państwowych. Warunki sprzedaży przejąć można w oddziale woźnictwa i warsztatów wspomnianej dyrekcji.

Wiedeń 20 kwietnia. Kursy giełdy wiedeńskiej.

Losy 4 procentowe: Austr. zobl. br. z obli. p. z r. 1880 3 proc. 297.—, Austr. zobl. kred. z obli. p. z r. 1889 3 proc. 295.—, Tow. leg. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 276.—, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 273.—, Pożyczka serbska prem. po 100 r. — proc. 89.—, by bezprocentowe. Budapeszteńskie (Basilla) 5 zł. 21 25, Zast. kred. dla h. i p. po 100 zł. 465.—, Ciąg 50 zł. m. k. 162.—, Pożyczka m. lasbruku 20 zł. 81.—, Loh. m. Krakowa 20 zł. 78.—, Pożyczka m. Lublany 41. zł. 68.—, Ofen 40 zł. 167.—, Pakty 40 zł. m. k. 161.—, Czerw. krzyż aust. tow. 10 zł. 53.—, Czerw. krzyż węg. tow. 5 zł. 29.—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 67.—, Salina 40 zł. m. kon. 227.—, Pożyczka salcburska 30 zł. 77.—, Turckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 131.—, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 504.—.

— **Berlin 20 kwietnia.** Przy zamknięciu wczorajszego giełdy: Kredyty 200 75, Staatsbank 137.—, Disconto Comandit 182 70, Berlinske Towarz. handl. 151.—, Laura 238 40, Bochum 189 30, Kolej potud. wiedeńsko-pruska —.—, Ruble za gorówkę 216 10, Kolej warszaw. wiedeń. 159.—, Kolej morza Śródziemnego 87 50, Kolej Meridionalna 143 25, Losy tureckie 130.—, Renta włoska —.—, „Harpenar” kopalnie węgla 195 75, Kolej Marienburg-Mławka —.—, Konow. litation 403.—, Lombardy 14.—, Kolej Henry 102 70, Niemiecki bank narodowy 120.—, Kanada Proterad 116 20, Akcje żeglugi hamburskiej 107 10, Warszawa Krotkie (Kurz Warschau) —.—, Huta „Donnersmark” 234 50.

— **Berlin 20 kwietnia.** Austrjackie banknoty 85 35, spirytus —.—.

— **Frankfurt 20 kwietnia.** Austrjackie kredyty 200 50, Kolej państw. —.—, Disconto 182 80, Laura —.—.

— **Paryż 20 kwietnia.** 4 procentowa renta 97 32, mąka 28 25.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 20 kwietnia 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. Pokoje od 3 kor. Hr. J. Mycielski z Przeworska. Hr. M. Grochowski z Winnicy. K. Gliński z Królestwa Pol. H. Grabowska z Warszawy. F. Biesiadki z Frliejowa. H. Bogorska z Warszawy. J. Böhm, O. Blumen, A. Zimmermann, R. Diamant, E. Ziffer i Samki z Wiednia. M. Parkinson z Ropenki. H. Karcewski z Morańca. C. Krzymuski z Królestwa Pol. E. Małachowski z Rosji.

HOTEL EUROPEJSKI. S. Pawlikowski z Bereźnicy L. Huladewicz ze Złoczowa. W. Patraszewski ze Stanisławowa. S. Wermer z Wiednia. E. Eschrich ze Strasburga. P. Papara z Podlisk. Z. Braun z Przemyslan. O. Sala z Wysocka. K. Tauber z Czerńowiec. J. Jarzynowski z Chłopczy. Dr. S. Dwernicki ze Schodnicy. L. Niewiadomski z Rzeszowa. J. Rubritius i H. Haute ze Złoczowa.

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.

We czwartek dnia 21 kwietnia 1904 r.

Po raz drugi. — Nowość.

— S K A R B —

tragedja w 3 aktach, napisał Leopold Staff.

O S O B Y:

Wódz	p. Chmieliński
Strażnik Niezłomny	p. Solski
Dziwna	pni Solska
Obca	pni Bednarzewska
Posel	p. Hierowski
Starzec z wieży	p. Wysocki
Kurek na dachu	p. Feldman
Starzec Przdownik	
Dorady	
Starzec Nieufny	p. Kwiatkiewicz
Starzec Trzwożliwy	p. Antoniewski
Wdowa	p. Węgrzyn
Starzec-Spioch	p. Gostyńska
Starzec Zdziecinniały	p. Jaworski
Kaleka Natrętny	p. Roman
Maż błądy	p. Nowacki
Maż ranny	p. Bielecki
Kobieta starsza	p. Kiszewski
Dziewczyna złotowłosa	pni Rybicka
Dziewczyna czarnowłosa	pni Polecka
Wyrostek	pna Jankowska
Dziecko	p. Brzozowski
Goniec pierwszy	p. Malski
Goniec drugi	p. Węgrzyn J.
Młody żołnierz	p. Brzozowski

Tłum. — Czas i miejsce wypadków obojętne; może „nigdzie i nigdy”, może w nas i codziennie.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Przy zbliżającym się sezonie kąpielowemu, z całej szamienności, polecamy tym, którzy w celach kuracyjnych smużeni są udać się do Karlsbadu wille „Liberty” na Wesland. Słiznice położona, na górze o kilka minut drogi od źródeł, wśród zieleni ogrodów — zasłonięta drzewami od dymu i sadzy, które jak wiadomo są plagą Karlsbadu — ma zawsze świeże powietrze i przesylny widok na cały prawie Karlsbad i okolice. 35 pokoi wspaniale urządzone, oświetlenie elektryczne, winda, łazienki na żądanie, całe utrzymanie w wille. Ceny umiarkowane. Pobyt w wille „Liberty” przechodzi szybko i przyjemnie, bez przygnębiającego uczucia osamotnienia, dzięki właścicielce wille „Liberty” p. Hannie Wacka.

Jej piękna i wiecznie uśmiechnięta twarzyczka, tak dobrze oddziałują na usposobienie zdenerwowanych chorobą mieszkawców wille, że nerwowość ustępuje po kilku dniach pobytu w wille „Liberty” na Wesland. Szczególnie paniom polecam wille „Liberty” na zamieszkanie w Karlsbadzie, znajdują tam mile towarzystwo, ciepkie sz. gosposi i spokój.

Kuracjuszka.

Dr. Roicki

najstarszy specjalista dla chorób skórnych i wenerycznych, chorób pęcherzowych i kob

